

Gemeente **Oudewater**

Kadernota 2026 - 2029

INHOUDSOPGAVE

Kadernota 2026 - 2029.....	1
Inhoudsopgave.....	3
Inleiding	4
Onvermijdelijke ontwikkelingen	6
Investeringsplanning.....	11
Verhoging inkomsten – Bezuinigingen	15
Uitgangspunten voor opstellen begroting.....	18
Risico's en aandachtspunten	20
Bijlagen	21
Afgewezen zaken Kadernota	21
Bezuinigingen niet akkoord.....	21

INLEIDING

Voor u ligt de nu Kadernota 2026-2029. Op 7 november jl. is de Programmabegroting 2025-2028 door uw raad vastgesteld met een structureel tekort vanaf 2026 van circa 1 miljoen. In de Voorjaarsrapportage 2025 zijn er nog steeds tekorten voor deze jaren. De uitkomst uit de Voorjaarsrapportage 2025 is de start van deze Kadernota.

Gelet op de meerjarige tekorten is er begin dit jaar een bezuinigingsoperatie gestart. In een raadsinformatiebrief (D/24/164734) hebben wij u geïnformeerd over dit bezuinigingstraject voor het opstellen van de Programmabegroting 2026-2029. In deze Kadernota bieden wij u een pakket maatregelen aan om te komen tot een sluitende begroting voor 2026 en een begroting 2027 met een klein tekort. Hierbij is ook onze inzet om voor de jaren 2028 en 2029 te komen tot een acceptabel - oplosbaar tekort.

Ook is er in deze Kadernota invulling gegeven aan de door uw raad aangenomen motie "Rustig aan" (M-124). In de motie wordt opgeroepen eerst te kijken naar temporiseren van investeringen, voordat bezuinigingen en lastenverzwaringen overwogen worden. Daarom hebben wij het traject "Investerings in balans" gestart. Dit naar aanleiding van de jaarlijkse boeggolf aan investeringen die worden doorgeschoven, de hoogte van de schuldquote en de capaciteit van de organisatie.

Ook zou het college nog terugkomen bij de Kadernota op het fietsplan (T-923) en de reserve wegen (M-127). U ontvangt een raadsinformatiebrief waarin de maatregelen en de kosten worden opgesomd. In de raadsinformatiebrief is een totale lijst gemaakt waarbij onderscheid is gemaakt tussen voltooid, in onderzoek en uitvoeringsgereed. In deze Kadernota wordt voorgesteld om een nader onderzoek te doen om de komende maatregelen inzichtelijk te maken. Verder hebben wij wel enkele fietsmaatregelen opgenomen waar dekking voor was / is gevonden.

Het inzichtelijk maken van de kosten voor het onderhoud van Wegen is niet gelukt. Wel wordt er, omdat er investeringen worden getemporeerd of geschrapt bij het opstellen van de begroting gekeken om een dotatie aan de reserve wegen te doen om het risico te verkleinen. Daarnaast is in de voorjaarsrapportage een onderzoek opgenomen om de kosten inzichtelijk te maken.

Het college heeft via de IJsselbode een oproep gedaan om mee te denken over de bezuinigingen. Men kon langskomen op een middag/avond en schriftelijk reageren. Via beide kanalen is een aantal reacties binnen gekomen. Het idee was om ook via de participatietool de inwoners gelegenheid te geven hun voorkeur aan te geven welke maatregelen wel en welke niet op steun konden rekenen. Omdat de inventarisatie van het totaal aan bezuinigingen zo weinig opleverde zodat er geen echte keuze mogelijk was heeft dat onderdeel geen doorgang gevonden. Alle mensen die gereageerd hebben, hebben persoonlijk bericht gehad wat er met hun voorstellen is gedaan in de Kadernota.

In de Kadernota is tevens rekening gehouden met de te verwachten hogere bijdrage aan Woerden als gevolg van de nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) (1.060K), alsmede het vervallen van de bijdrage van 138K die Oudewater van Woerden vanuit het verleden ontvangt.

Bij de dekking van de verhoogde bijdrage hebben wij gekozen voor een ingroeimodel om met één stap van € 250.000 toe te groeien naar het bedrag dat voortvloeit uit de voorgestelde methodiek. Tegenover de verhoogde bijdrage DVO staan ook al dekkingsbronnen (643K) die al op diverse programma's in de begroting van Oudewater waren verwerkt. Als laatste is er een PM post opgenomen, omdat er op dit moment nog zaken worden uitgezocht die kunnen leiden tot een andere bijdrage.

In de Kadernota is nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de meicirculaire. Wel hebben wij de verwachte en ingeschatte hogere inkomsten van het Rijk in deze Kadernota opgenomen. Dit op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk. De meicirculaire moet hierover definitieve duidelijkheid geven. De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is onze grootste inkomstenbron, die schommelt qua hoogte. Het is daarom goed dat de AR wordt aangevuld om mogelijk tegenvallers weer enigszins op te kunnen vangen en risico's af te dekken.

Gelet op de Oudewaterse financiële situatie denken wij met bovenstaande maatregelen een passende Kadernota aan te bieden, waarin Oudewater goed voorbereid is voor de komende jaren.

Rekening houdend met de financiële uitkomsten van het bovenstaande ontstaat het volgende totaaloverzicht:

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1.	Saldo Voorjaarsrapportage 2025	-569.770	-762.492	-730.578	-730.578
	<u>Onvermijdelijke ontwikkelingen:</u>				
2.	Kadernota 2026 (exploitatie)	-439.000	-205.330	-102.830	-102.830
3.	Kadernota extra lasten alle (vervangins-) investeringen	0	-280.299	-374.697	-477.622
	Saldo na aanvragen Kadernota 20 26 (voor bezuinigingen)	-1.008.770	-1.248.121	-1.208.105	-1.311.030
	<u>Effecten nieuwe DVO:</u>				
4.	Aanpassing bijdrage nieuwe DVO	-810.000	-1.060.000	-1.060.000	-1.060.000
5.	Vervallen bijdrage van Woerden aan Oudewater	-138.000	-138.000	-138.000	-138.000
6.	Dekking al opgenomen in Begroting 2026 e.v.	642.540	642.540	642.540	642.540
7.	Nog uit te zoeken zaken m.b.t. nieuwe DVO	PM	PM	PM	PM
	Saldo na aanvragen KN26 + DVO (voor bezuinigingen)	-1.314.230	-1.803.581	-1.763.565	-1.866.490
	<u>Verhoging inkomsten - bezuinigingen:</u>				
8.	Inschatting uitkomsten Voorjaarsnota Rijk	656.000	656.000	5.000	5.000
9.	Verhoging inkomsten	204.000	294.000	294.000	294.000
10.	Stoppen/schrappen investeringen (rood)	6.513	143.812	271.372	371.837
11.	Bezuinigingen zijnde lucht in de begroting	422.168	422.168	422.168	422.168
12.	Bezuinigingen zijnde beleidsmatige keuzes	85.600	129.600	129.600	129.600
	Saldo na verhoging inkomsten - bezuinigingen	60.051	-158.001	-641.425	-643.885
	<u>Maatregelen te nemen bij overschot of tekort:</u>				
13.	Storting in Bestemmingsreserve Wegen				
14.	Inzet Algemene Reserve				
15.	Verhoging OZB				
	Eindtotaal na verhoging inkomsten en bezuinigingen	60.051	-158.001	-641.425	-643.885

Nummer 1 Voorjaarsrapportage 2025

Hierbij wordt verwezen naar de Voorjaarsrapportage 2025 die aan uw raad is aangeboden voor de vergadering van 10 juli 2025.

Nummers 2 -3 -10 Onvermijdelijke ontwikkelingen

Verwezen wordt naar de onderdelen "Onvermijdelijke ontwikkelingen" en Investeringsplanning" van deze Kadernota.

Nummers 4 tot en met 7 Dienstverleningsovereenkomst

Hiervoor wordt verwezen naar de inleiding boven de tabel.

Nummers 8 - 9 - 11 - 12 Verhoging inkomsten en bezuinigingen

Wij verwijzen hiervoor naar het onderdeel "Verhoging inkomsten - bezuinigingen" van deze Kadernota.

Nummers 13 tot en met 15

Met de bij deze nummers genoemde onderwerpen kan het saldo worden beïnvloed. Als er een overschot is stellen wij voor deze te stoten in de bestemmingsreserve wegen, die dan als dekking kan dienen voor het onderhoud van de investeringen in wegen die wij hebben geschrapt. Dit om de veiligheid te kunnen blijven garanderen. Onder het kopje "Investeringsplanning" van deze Kadernota wordt dit verder toegelicht.

Ook is een keuze om tekorten in meerjarenperspectief te dekken uit de algemene reserve, dan wel een verhoging van de OZB.

ONVERMIJDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Op basis van de Voorjaarsrapportage 2025 is er voor de jaren 2026 tot en met 2029 sprake van forse tekorten. Hierom hebben wij dan ook kritisch gekeken naar de onvermijdelijke ontwikkelingen. Degene waarvan wij voorstellen deze te honoreren staan opgenoemd in onderstaande tabel. Degene die wij hebben afgewezen staan in de bijlage "Afgewezen zaken Kadernota" die bij deze Kadernota is gevoegd.

Nr. Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Saldo Voorjaarsrapportage 2025	-569.770	-762.492	-	-
			730.578	730.578
1. Natuurherstelwet	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
2. Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad	-15.000	0	0	0
3. Hardware en software licenties nieuwe gemeenteraad	-25.000	-6.000	-6.000	-6.000
4. Dienstverlening gemeente	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
5. Formatiekosten eigenaar DVO/SOK Oudewater-Woerden	-52.500	-52.500	0	0
6. Extra lasten extra (vervangings-) investeringen	0	-136.487	-	-
			103.325	105.785
7. Landelijk gebied	-39.500	-39.500	-39.500	-39.500
8. Fietsbeleidsplan	-50.000	0	0	0
9. Verkeersplannen centrum Oudewater	-25.000	-330	-330	-330
10. Onderhoud terrein Stadserf	-100.000	0	0	0
11. Herijking IBOR	-50.000	-50.000	0	0
12. Maatregelen, meekoppelkansen, impuls ecologisch maaibeheer biodiversiteit en actiegericht "Groen moet je doen".	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000
Totaal	-	-	-	-
	1.008.770	1.104.309	936.733	939.193

1. Natuurherstelwet

a. In juni 2024 is de natuurherstelwet aangenomen. Kortgezegd komt de wet (artikel 8) erop neer dat een lidstaat per 2024 geen afname in stedelijk groen en stedelijke boomkroonbedekking meer mag hebben. Omdat het over stedelijk groen gaat is het zeer aannemelijk dat de komende jaar/ jaren dit vanuit het Rijk (via provincie) dit zal worden doorgelegd aan de gemeentes. Vanaf 2031 moeten gemeentes een "bevredigend niveau" laten zien en onderbouwen in toename van stedelijk groen en boomkroonvolume.

b. Het is nu noodzakelijk om de koers uit te zetten en te werken naar een groener Oudewater. In 2026 zal vooral de data en prognose kaarten moeten worden opgezet.

c. Als we in 2026 niets doen, en uitsluitend in stand houden wat er is zal naar mate 2031 dichter bij komt, meer werk moeten worden verzet en mogelijk door capaciteitsgebrek inhuur moeten worden ingezet.

d. De wetgeving is in juni 2024 aangenomen en daarmee deels onvoorzien.

De te maken kosten zijn onvermijdbaar wegens wetgeving die in juni 2024 is aangenomen. Uitstel leidt tot verschuiving en oplossing van de te maken kosten in de toekomst. Door vroegtijdig voor te bereiden kunnen middelen gematigd worden ingezet, waarbij we daarna voortvarend maar op een gepaste manier aan de slag kunnen.

2. Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad

Is 4 jaar geleden niet begroot, is onvermijdelijke uitgave.

3. Hardware en software licenties nieuwe gemeenteraad

Is 4 jaar geleden niet begroot, is onvermijdelijke uitgave.

4. Dienstverlening gemeente

Naar verwachting stellen beide gemeenteraden in mei/juni het nieuwe dienstverleningskader vast met richtlijnen voor de dienstverlening van de hele organisatie. Alleen een kader op papier maakt dit nog geen werkelijkheid, daarvoor is borging nodig en het meten van de voortgang. Hiervoor is met de portefeuillehouders en de gemeentesecretarissen besproken dit mee te nemen in de Kadernota's 2026-2029.

Bij het dienstverleningskader is een implementatieadvies opgesteld waarbij is gekeken naar wat er minimaal nodig is om het kader de komende jaren te kunnen implementeren en de kwaliteit vast te houden. Dat betreft een strategisch adviseur voor 24 uur per week en een budget van €12.000,- voor tweejaarlijkse herhaling van het tevredenheidsonderzoek, voor aanvullende evaluaties en scholing. In de herijking van de organisatiestructuur komen de taakgebieden van gebiedsgericht werken, participatie en dienstverlening samen. Daarbij wordt gezocht naar een efficiencyslag en wordt gekeken of het mogelijk is een deel van deze nieuwe dienstverleningstaken daarbinnen op te vangen. Dat onderzoek moet nog plaatsvinden. Op basis van een eerste schatting gaan we ervan uit dat 8 uur daarmee gedekt kan worden. Daarmee moet nog 16 uur per week aangevuld worden, dat komt neer op €50.000,-. Dit wordt verdeeld tussen Oudewater en Woerden conform de DVO-verdeling (5/6e voor Woerden en 1/6e voor Oudewater). Daarnaast is het budget van €12.000,- per jaar nodig. Daarbij gaan we uit van een verdeling van 2/3e voor Woerden en 1/3e voor Oudewater omdat ongeveer de helft van dit budget bedoeld is voor het tevredenheidsonderzoek waarvoor de kosten voor beide gemeenten gelijk zijn. Daarmee komt het totaal neer op €50.000,- structureel per jaar in Woerden en €12.000,- per jaar structureel in Oudewater.

5. Formatiekosten eigenaar DVO/SOK Oudewater-Woerden

Om de invoering en monitoring van de nieuwe DVO/SOK te kunnen waarborgen is een tijdelijke (2026 en 2027) FTE noodzakelijk. De kosten worden door Woerden en Oudewater (50/50) gedeeld.

6. Extra lasten extra (vervangings-) investeringen

Dit betreffen de extra lasten van de (vervangings-) investeringen die zijn opgenomen in de investeringsplanning van deze Kadernota, zoals verwerkt in onderstaande tabel. Voor de lastendruk hebben wij gekeken naar alle investeringen en reeds opgenomen stelposten.

7. Landelijk gebied

- a. De gemeente moet meedoen met de transitie-opgaven landelijk gebied.
- b. Het is noodzakelijk omdat de impact en urgentie van de opgaven groot is.
- c. Als we niets doen, dan wordt het moeilijker om te sturen op de gewenste ontwikkelingen in het buitengebied.
- d. Onvermijdelijk: vanwege de opgaven landelijk gebied van Europa, Rijk, provincie en waterschappen. Onvoorzien: We weten niet precies hoe beleid van andere overheden uitpakt voor onze ondernemers, landschap en gemeente. Onuitstelbaar: we krijgen veel aanvragen van boeren die zoeken naar perspectief en ook veel bestuurlijke overleggen waar wij positie worden gevraagd in te nemen.

8. Fietsbeleidsplan

Voor het uitvoeren van het vastgestelde fietsbeleidsplan is nader onderzoek nodig, om de kosten beter in te kunnen inschatten. Hierover ontvangt u voor de raadsvergadering van 10 juli 225 een raadsinformatiebrief.

Wordt het nadere onderzoek niet gedaan dan leidt dit tot vertraging in de uitvoering van het fietsbeleidsplan. Ook is het een grote politieke wens om aan de slag te gaan met de uitvoering van het fietsbeleidsplan.

9. Verkeersplannen centrum Oudewater

- a. De gemeente wil investeren in een plan om het uitvoeren van veilige wegafsluitingen bij evenementen in de binnenstad van Oudewater betaalbaarder te kunnen maken. Het plan beoogt het onderbrengen van de uitvoering van verkeersplannen bij de gemeente en evenementenorganisatoren, in plaats van bij een gespecialiseerde externe partij.
- b. Het uitvoeren van het plan is wenselijk omdat verkeersplannen van gespecialiseerde partijen zeer kostbaar zijn. Deze kosten drukken op de diverse evenementen. Akkoord gaan met dit plan geeft de evenementen betere financiële beweegruimte. Dat leidt tot betere vitaliteit van de stad. Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid, en daarmee voor correcte en

veilige wegafsluitingen (en omleidingen). Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid om evenementen te ondersteunen bij dit soort essentiële veiligheidszaken. De gemeente Oudewater subsidieert de evenementen momenteel zeer minimaal, maar ondersteuning van evenementen is in dit geval belangrijk om de enthousiaste vrijwilligers in de gemeenschap te behouden.

c. Als we niets doen, moeten de evenementen zelf voor deze verkeersplannen van een externe partij betalen. Mogelijk komen evenementen hierdoor in financieel zwaar weer.

d. Het uitvoeren van dit plan is Onvoorzienbaar: Oudewater moet mee in de landelijke ontwikkelingen, maar de kosten om evenementen te organiseren worden steeds hoger. Het plan is Onvermijdbaar: Er moet voldaan worden aan geldende wet- en regelgeving en het uitvoeren van dit project is van politiek belang voor het behoud van de evenementen. Het uitvoeren van dit plan is onuitstelbaar. Het niet uitvoeren van dit project, leidt per direct tot grote extra kosten bij de diverse evenementen in de binnenstad van Oudewater.

10. Onderhoud terrein Stadserf

Aanpakken achterstallig onderhoud en update beveiliging.

11. Herijking IBOR

Inzet externe advisering voor uitvoeren van herijking IBOR. Net als partnergemeente Woerden.

12. Maatregelen, meekoppelkansen, impuls ecologisch maaibeheer biodiversiteit en actiegericht "Groen moet je doen".

Het is voor zowel de kosten als voor de inwoner gunstig om maatregelen voor het bevorderen van de biodiversiteit te koppelen aan andere lopende projecten. Om dit mogelijk te maken is geld nodig om deze meerwaarde te bekostigen. Met dit bedrag kunnen we meerdere aanleg- en renovatie projecten voorzien van advies en de uitvoering bekostigen. Ook is een deel ervan bestemd om knelpunten op te lossen voor ecologie en biodiversiteit.

Ecologisch maaibeheer is doeltreffend, maar duurder dan het traditionele maaibeheer. Met een extra bedrag voor maaibeheer kunnen we op de stukken waar dat het effectiefst is, inzetten op ecologisch maaibeheer. Voorstel voor een pilotjaar.

Eind 2025 ligt er een omgevingsprogramma voor Groen moet je doen. De raad heeft in 2025 geld beschikbaar gesteld om dit plan op te stellen. In dit plan zijn gemeentelijke doelen uitgewerkt in gemeentelijke en wijk doelen. De doelen zijn smart gemaakt en zetten daarmee koers voor een gezondere leefomgeving. Om deze doelen daadwerkelijk buiten ook te gaan realiseren is er budget nodig. Op het moment van indienen van de kadernota 2026 is het omgevingsprogramma Groen moet je doen nog niet af.

Gekeken moet worden hoe bovenstaande zaken kunnen worden opgepakt binnen het nu opgenomen taakstellende budget.

Investeringsplanning 2026-2029

In onderstaande tabel zijn de (vervangings-) investeringen opgenomen voor de jaren 2026 tot en met 2029. De kapitaalasten van de investeringen voor 2026 worden direct verwerkt in de op te stellen begroting 2026-2026. Hierbij gaan wij nog kijken om de investeringen gefaseerd op te nemen om zo de lasten en de werkdruk beter te spreiden en een boeggolf te voorkomen.

De investeringsplanning wordt als bijlage opgenomen in de Programmabegroting 2026-2029.

Meerjarenontwikkelingen 2026-2029						
	Rente	3,00%				
	Afschr.		2026	2027	2028	2029

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2026	Investering	Afschr.	2026	2027	2028	2029
Masterplan binnenstad tranche 2026 bovengronds	207.000	40		11.385	11.230	11.075
Vervanging beplanting	35.000	20		2.800	2.748	2.695
Herinrichting speelplek Marlijnpad 2026	33.000	12		3.740	3.658	3.575
Speelplek Biezenwal opknappen	10.000	12		1.133	1.108	1.083
Nieuwe:						
Reconstructie Brede Dijk: uitvoeringskrediet fase 5	1.763.100	40		96.971	95.648	94.326
Reconstructie Brede Dijk: vervangen OVL-kabel restant	305.250	40		16.789	16.560	16.331
Aanvullend krediet Rotondes Brede Dijk - Vierbergenweg	438.078	25		30.665	30.140	29.614
Bomen 2026	50.000	40		2.750	2.713	2.675
Totaal jaarschijf 2026	2.841.428		0	166.233	163.803	161.374

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2027	Investering	Afschr.	2026	2027	2028	2029
Nieuwe:						
Bomen 2027	50.000	40			2.750	2.713
Vervanging beplanting	35.000	20			2.800	2.748
Vervanging voetbaldoelen (door stalen doelen met spijlen)	15.000	12			1.700	1.663
Totaal jaarschijf 2027	100.000		0	0	7.250	7.123

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2028	Investering	Afschr.	2026	2027	2028	2029
Speelvoorzieningen 2028	20.000	12				2.267
Nieuwe:						
Bomen 2028	50.000	40				2.750
Totaal jaarschijf 2028	70.000		0	0	0	5.017

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2029	Investering	Afschr.	2026	2027	2028	2029
Bomen 2029	50.000	40				
Totaal jaarschijf 2029	50.000		0	0	0	0

Meerjaren ontwikkelingen 2026-2029 gemeente Oudewater
VERVANGINGSPLAN RIOLERING

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2026	Investering		2026	2027	2028	2029
Reconstructie Brede Dijk: uitvoeringskrediet fase 5 (riolering)	2.644.650	40		145.456	143.472	141.489
Vervanging vrijvervalriolering 2026	320.000	40		17.600	17.360	17.120
Gemalen elektronische deel	100.000	15		9.667	9.467	9.267
Duikers en NVO	50.000	40		2.750	2.713	2.675
Totaal jaarschijf 2026	3.114.650		0	175.472	173.011	170.550

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2027	Investering		2026	2027	2028	2029
Vervanging vrijvervalriolering 2027	120.000	40			6.600	6.510
Totaal jaarschijf 2027	120.000		0	0	6.600	6.510

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJ 2028	Investering		2026	2027	2028	2029
Vervanging vrijvervalriolering 2028	120.000	40				6.600
Gemalen elektronische deel	100.000	15				9.667
Drukriolering electronische deel 2028	190.000	15				18.367
Totaal jaarschijf 2028	410.000		0	0	0	34.633

Meerjarenontwikkelingen 2026-2029

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJF 2029	Investering		2026	2027	2028	2029
Vervanging vrijvervalriolering 2029	120.000	40				
Gemalen elektronische deel	100.000	15				
Drukriolering elektronische deel 2029	190.000	15				
Totaal jaarschijf 2029	410.000		0	0	0	0

**Meerjaren ontwikkelingen 2026-2029 gemeente Oudewater
VERVANGINGSPLAN AFVAL EN REINIGING**

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJF 2026	Investering		2026	2027	2028	2029
Huisvuilvrachtauto smalspoor (afschrijving 8 jaar)	350.000	8		49.860	49.860	49.860
Totaal jaarschijf 2026	350.000		0	49.860	49.860	49.860

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJF 2027	Investering		2026	2027	2028	2029
Ondergrondse containers vervanging	250.000	10			29.308	29.308
GFT containers (cocons)	130.000	10			15.240	15.240
Totaal jaarschijf 2027	380.000		0	0	44.548	44.548

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJF 2028	Investering		2026	2027	2028	2029
Totaal jaarschijf 2028	0		0	0	0	0

OMSCHRIJVING JAARSCHIJJF 2029	Investering		2026	2027	2028	2029
Ondergrondse containers vervanging	250.000	10				
GFT containers (cocons)	130.000	10				
Totaal jaarschijf 2029	380.000		0	0	0	0

INVESTERINGEN IN BALANS - INVESTERINGSPLANNING

In de motie "Rustig aan" wordt opgeroepen eerst te kijken naar temporiseren van investeringen, voordat bezuinigingen en lastenverzwaringen overwogen worden. Het temporiseren en schrappen van investeringen heeft ook een positief effect op de schuldquote en de capaciteit die de organisatie moet leveren.

De schuldquote is nog aan de (te) hoge kant en een punt van aandacht. Bij vaststelling van de jaarrekening 2024 was deze 71%. Dit is een flink stuk lager dan bij de begroting (181%) werd verwacht. Reden is dat investeringen qua uitvoering te optimistisch worden ingeschat en er dus jaarlijks sprake is van het doorschuiven van investeringen (de zogenaamde boeggolf). In de Financiële verordening 2023 is voor de netto schuldquote een streefwaarde van 90% opgenomen. Tevens gelden de signaleringswaarden >90% en >130%.

De netto schuldquote opgenomen in de begroting 2025-2028 was voor 2026 is 150%. Om de schuldquote naar beneden te krijgen moeten investeringen beter worden ingepland om een jaarlijkse boeggolf (doorschuiven van investeringen naar het volgende jaar) te voorkomen en moeten er investeringen worden geschrapt.

In de bijlage "Totaal investeringsoverzicht" hebben wij alle (reeds verstrekte en de bij Voorjaarsrapportage 2025 en Kadernota 2026 gevraagde kredieten) investeringen opgenomen om een complete nieuwe afweging te maken. Aan de investeringen hebben ook een kleur gegeven. Groen staat voor doorgaan, oranje voor later in de tijd plannen/gefaseerd opnemen en rood voor het schrappen van deze investering.

Als alle "groene" investeringen in 2026 worden uitgevoerd komt de schuldquote uit op 133%. De groene investeringen zijn inde investeringen die al in uitvoering zijn, die echt moeten gebeuren, of een logische afronding zijn van een project. Dit zijn onder andere de grote projecten "Masterplan binnenstad" en de "Reconstructie Brede Dijk". Bij de uitvoering van het Masterplan binnenstad hebben wij gekozen om zaken rond de "H" uit te voeren en de overige budgetten te schrappen. Hiervoor gaan we nog onderzoeken welk budget er nodig is om het noodzakelijk onderhoud te kunnen plegen. De reconstructie Brede Dijk willen wij ook uitvoeren tot en met fase 5, inclusief fietsveiligheid, omdat fase 5 de fases 1 tot en met 4 verbind en de totale reconstructie netjes afrond.

Als de "oranje" ook in 2026 uitgevoerd gaan worden stijgt de schuldquote naar 154%. Onderdeel van de oranje investeringen zijn de investering in Tappersheul I en II. Bij deze investeringen gaan we onderzoeken om deze later kunnen oppakken of onderdeel kunnen laten zijn van de te vormen grondexploitatie "Tappersheul I-II-III". Ook willen we onderzoeken of er een investering noodzakelijk is, of dat onderhoud voldoende kan zijn.

Bij het opstellen van de begroting 2026-2029 gaan wij kijken om deze investeringen verder te faseren, zodat de schuldquote daalt.

Bij de rode investeringen hebben wij investeringen geschrapt. Naast de reeds genoemde investeringen Masterplan binnenstad (tranche 2027 en 2028) hebben wij ook de investeringen van het ophogen van de Opweg en Diemberbroek geschrapt. Wel gaan wij onderzoeken welk onderhoud er aan deze wegen moet gebeuren omdat de veiligheid te kunnen garanderen. Voor dit onderzoek hebben we een bedrag van € 50.000 in de Voorjaarsrapportage 2025 opgenomen. Verder willen we, op het moment dat er bij het vaststellen van de begroting in november, het overschot storten in de reserve wegen om zo al een stuk dekking hebben voor de te verwachten uitgaven.

Door de investeringen scherper in de tijd weg te zetten, met een reële planning zal de hoogte van de schuldquote dalen. Hiernaast moeten wij voldoen aan hetgeen in de Financiële verordening 2023 is opgenomen.

Hierin staat:

Bij het optreden van een begrotingswijziging waardoor er een overschrijding optreedt van de signaalwaarden 1 (90%) en/of 2 (130%) is een besluit van de raad vereist.

Bij overschrijding van de signaalwaarde 2 (130%) is de raad voor besluitvorming in kennis gesteld op welke wijze is voldaan aan volgende voorwaarden:

** De exploitatie is voor ieder jaar van de komende begrotingsperiode minimaal sluitend;*

** In de meerjarenbegroting is binnen 3 jaar zicht op verbetering naar minimaal signaleringswaarde 2;
* Het risicoprofiel van de leningenportefeuille en de relatie tussen de jaarlijkse investeringsomvang en het afschrijvingsvolume zijn evenwichtig.*

Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2026-2029 geven wij aan of en hoe wij aan de voorwaarden kunnen voldoen.

Op dit moment vinden wij, uit het oogpunt van "total cost off ownership" het belangrijk om toch investeringen uit te laten voeren voorbij de schuldgrenzen uit de financiële verordening. Dit omdat het werk in uitvoering is dan wel aansluit op eerdere fases van een investering. Hiermee worden nu kosten gemaakt, om hogere kosten in de toekomst te voorkomen.

In onderstaande tabel zijn alle reeds verstrekt en aangevraagde investeringen opgenomen.

Totaal investeringsoverzicht

Omschrijving	Bedrag	Restant	Besluit
Duurzaamheid Stadhuis 2024(K)	245.256		
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed stadhuis 25(K)	123.007		
Duurzaamheid Brandweerkazerne 2024(K)	118.375		
Hoenkoopsebrug (renovatie)(K)	3.450.826		
IBOR kades en gemetselde bruggen bin.stad 2022(K)	-50.965		
Masterplan binnenstad tranche 2021 bovengronds(K)	103.739		
Verv. wegen Brede Dijk 2021(gefaseerd activeren)(K)	19.610		
Masterplan binnenstad tr 2023 bovengronds Gasplein(K)	302.889		
Vervanging gladheidsmeetstation 2023(K)	20.624		
Verv. verharding Lange Linschoten (voorber.)2023(K)	101.365		
Masterplan binnenstad tranche 2024 bovengr. Gaspl.(K)	1.292.012		
Vervanging verharding Lange Linschoten (uitv) 2024(K)	3.550.000		
Masterplan binnenstad tranche 2025 bovengronds (K)	100.000		
Plaatsing zakpalen 2025 (afsl. doorgaand verkeer)(K)	75.000		
Herstel oevers Lange Linschoten tranche 2022(K)	-1.539		
Vervanging kademuren en gemetselde bruggen 2024(K)	-230.678		
Vervangen kademuren en gemetselde bruggen 2025(K)	1.600.000		
Duurzaamheid Heksenwaag 2024(K)	90.488		
Duurzaamheid Touwmuseum 2024(K)	85.973		
Verduurzaming maatschappelijk Heksenwaag 2025(K)	39.977		
Verv.plan tractie (kiepende bak zonder kraan)2022(K)	113.635		
Verv.plan tractie (kiepende bak met kraan)2022(K)	108.832		
Vervangingsplan tractie (1 spike stal) 2022(K)	206.379		
Bomen Brede Dijk (herziene raming)2023 (K)	4.780		
Vervanging bomen tranche 2024(K)	-7.830		
Speelvoorzieningen 2025 (vervang. grote glijbaan)(K)	35.000		
Speelplekken stamfordstraat (25k) pinkeltje 5.5k(K)	30.500		
Masterplan binnenstad tranche 4 2022(K)	335.437		
Duikers en NVO 2022(K)	-88.268		
Vervanging riool Brede Dijk 2021(K)	91.535		
Masterplan binnenstad tranche 5 2023(K)	779.211		
Gemalen elektronische deel 2023(K)	-10.960		
Duikers en NVO 2023(K)	16.950		
Drukriolering elektronische deel 2023(K)	208.667		
Masterplan binnenstad tranche 6 2024(K)	292.712		
Duikers en NVO 2024(K)	-68.324		
Drukriolering elektronisch deel 2024(K)	-12.860		
Duikers en NVO 2025(K)	50.000		
Verv.plan tractie (kleine vrachtwagen Volvo)2023(K)	328.823		
Masterplan binnenstad tranche 2026 bovengronds (Biezenpoort)	207.000		
Vervanging beplanting	35.000		
Herinrichting speelplek Marlijnpad 2026	33.000		
Speelplek Biezenwal opknappen	10.000		
Reconstructie Brede Dijk: uitvoeringskrediet fase 5 riolering	2.644.650		
Vervanging vrijvervalriolering 2026	320.000		
Gemalen elektronische deel	100.000		
Duikers en NVO	50.000		
Vervanging voetbaldoelen (door stalen doelen met spijlen)	15.000		
Speelvoorzieningen 2028	20.000		
Vervanging tractie (ophogen bestaande kredieten)	33.000		
Aanleg OVL kabel fase 1-4 Brede Dijk	279.000		
Aanpassing asfalt Brede Dijk	36.404		
Aanvulling tekort fase 4 Brede Dijk	150.000		
Aanvulling krediet ivm prijsstijgingen Brede Dijk	79.674		

Omschrijving	Bedrag Restant	Besluit	
Reconstructie Brede Dijk: uitvoeringskrediet fase 5	1.763.100		
Reconstructie Brede Dijk: vervangen OVL-kabel restant	305.250		
Aanvullend krediet Rotondes Brede Dijk - Vierbergenweg	438.078		
Herinrichting speelplek Marlijnpad 2026	33.000		
Speelplek Biezenwal opknappen	10.000		
Huisvuilvrachtauto smalspoor (afschrijving 8 jaar)	350.000		
Vervanging voetbaldoelen (door stalen doelen met spijlen)	15.000		
Rotondes Brede dijk - fietsveiligheid 2025 (K)	142.000		
Beschoeiingen vervangen 2025(K)	65.000		
Inventaris Eiber 2020(K)	40.000		
Vervanging beplanting 2022-2024 (K)	15.976		
Vervanging beplanting 2025 (K)	35.000		
Vrijvervalriolering 2025 (K)	120.000		
Gemalen electronisch deel 2025	260.000		
Ombouwen naar 5G toegangssysteem A&R 2024(K)	20.351		
Mini-containers papier (4.3k 2015) 2025(K)	129.000		
Vervanging beplanting	35.000		
Vervanging vrijvervalriolering 2027	120.000		
Vervanging vrijvervalriolering 2028	120.000		
Gemalen elektronische deel	100.000		
Drukriolering electronische deel 2028	190.000		
Bomen 2026	50.000		
Bomen 2027	50.000		
Vervanging beplanting	35.000		
Bomen 2028	50.000		
Bomen 2029	50.000		
Vervanging vrijvervalriolering 2029	120.000		
Gemalen elektronische deel	100.000		
Drukriolering electronische deel 2029	190.000		
Vervanging fiets en voetgangersbruggen 2024(K)	52.649		
Fietsverbinding Heemraadsingel en Boezemsingel 25(K)	172.500		
Aanleg parkeerterrein zwembad 2023(K)	240.000		
Revitalisering Tappersheul 1 en 2 (verhardingen) *	4.000.000		
Revitalisering Tappersheul 1 en 2 (groen) *	200.000		
Revitalisering Tappersheul 1 en 2 (verlichting) *	400.000		
Brug Westerwal 2023(K)	224.681		
Masterplan binnenstad tranche 2027 bovengronds	560.000		
Masterplan binnenstad tranche 2028 bovengronds	350.000		
Ophogen Diemerbroek	1.168.891		
Ophogen Opweg	753.242		
Masterplan binnenstad tranche 2027 bovengronds (aanvullend benodigd)	1.801.213		
Masterplan binnenstad tranche 2028 bovengronds (aanvullend benodigd)	1.550.789		
Masterplan binnenstad tranche 2029 bovengronds	1.992.169		
Totaal investeringen	35.880.794		

VERHOOGING INKOMSTEN – BEZUINIGINGEN

De inkomstenstijging worden aangegeven in onderstaande tabel met daaronder de toelichting. Bovenop de in deze tabel voorgestelde procentuele verhogingen komt de indexering van 3,5% zoals opgenomen bij onderdeel "Uitgangspunten voor opstellen begroting".

In de tweede tabel is een totaaloverzicht opgenomen die start met een inschatting die is gemaakt van de effecten van de Voorjaarsnota van het Rijk met daar gelijk onder de diverse inkomstenverhogingen. Verder hebben wij investeringen geschrapt. Hierdoor vallen er kapitaallasten vrij. Verwezen wordt naar het onderdeel "Investeringen in balans - investeringsplanning" die is opgenomen in deze Kadernota.

Verder zijn er technische aanpassingen gemaakt op uitgaven budgetten die vanuit het verleden niet volledig zijn gebruikt. Dit is op kostenregel onderzocht en kunnen budgetten worden verlaagd. Hierbij wordt wel de speelruimte om op onverwachte zaken te kunnen inspelen verkleind.

Hiernaast zijn er nog bezuinigingen die van een beleidsmatige aard zijn. Deze worden onder de tweede tabel puntsgewijs toegelicht. Beleidsmatige bezuinigingen die wij niet hebben gehonoreerd hebben wij in een aparte bijlage in de Kadernota opgenomen.

Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Verhoging inkomsten:					
1.	Precariobelasting	1.000	1.000	1.000	1.000
2.	Toeristenbelasting	15.000	15.000	15.000	15.000
3.	Leges Burgerzaken	19.000	19.000	19.000	19.000
4.	Bruggelden	4.000	4.000	4.000	4.000
5.	Leges Omgevingsvergunningen	40.000	40.000	40.000	40.000
6.	Inschrijven Arbeidsmigranten	90.000	180.000	180.000	180.000
7.	Inzetten subsidiecoördinator	5.000	5.000	5.000	5.000
8.	Beter benutten van inkomsten vanuit IZA	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal verhoging inkomsten		204.000	294.000	294.000	294.000

1. Precariobelasting

We verhogen de precariobelasting met 10% .

2. Toeristenbelasting

We verhogen de toeristenbelasting. Hierbij maken we onderscheid tussen hotels en kampeervernachtingen. Voor kampeervernachtingen hanteren we het huidige tarief. De tarieven voor hotels gaan met 50% omhoog.

3. Leges Burgerzaken

We verhogen de leges van burgerzaken met maximaal 10% voor zover nog niet kostendekkend. Aan de leges zit een wettelijk maximum, dus als de kostendekkendheid het wettelijk maximum overschrijdt, zal de organisatie een efficiëntieslag op de werkzaamheden moeten doorvoeren.

4. Bruggelden

We verhogen de bruggelden van € 3,- naar € 4,-.

5. Leges Omgevingsvergunningen

We verhogen de kosten voor een omgevingsvergunning met 10%, voor zover deze nog niet kostendekkend zijn.

6. Inschrijven Arbeidsmigranten

Het registeren van arbeidsmigranten zorgt niet alleen voor meer inzicht in het aantal arbeidsmigranten, het verhoogt ook het aantal inwoners van onze stad. Hierdoor krijgen we een hogere uitkering uit het gemeentefonds. Omdat de peildatum van het aantal inwoners per gemeente 1 januari is, moeten de

arbeidsmigranten voor die tijd worden ingeschreven. Omdat niet zeker is of het inschrijven van alle (ongeveer 325) arbeidsmigranten in onze gemeente voor 1 januari 2026 helemaal lukt, hanteren we een ingroeipad.

7. Inzetten subsidiecoördinator

We breiden de inzet van de subsidiecoördinator uit. Zo benutten we meer mogelijkheden om inkomsten te vergroten.

8. Beter benutten van inkomsten vanuit IZA

Op dit moment halen wij onvoldoende inkomsten vanuit de IZA gelden. Dit komt doordat er onvoldoende capaciteit is voor het aanvragen maar vooral ook uitvoeren van projecten die ingezet kunnen worden vanuit IZA gelden. Hier zal vanuit het sociaal domein integraal beter op gestuurd moeten worden in samenwerking met de IZA coördinator.

In onderstaande tabel is het totaaloverzicht opgenomen van voordelen voor de Kadernota 2026.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Verhoging inkomsten:				
Inschatting uitkomsten Voorjaarsnota Rijk	656.000	656.000	5.000	5.000
Verhoging inkomsten	204.000	294.000	294.000	294.000
Totaal verhoging inkomsten	860.000	950.000	299.000	299.000
Bezuinigingen:				
Stoppen/schrappen investeringen (rood)	6.513	143.812	271.372	371.837
Bezuinigingen zijnde lucht in de begroting	422.168	422.168	422.168	422.168
Bezuinigingen zijnde beleidsmatige keuzes	85.600	129.600	129.600	129.600
Totaal bezuinigingen	514.281	695.580	823.140	923.605
Overige dekkingsmogelijkheden:				
Inzet Algemene Reserve				
Verhoging OZB				
Totaal overige mogelijkheden	0	0	0	0
Totaal generaal	1.374.281	1.645.580	1.122.140	1.222.605

In bovenstaande tabel is de regel "Bezuinigingen zijnde beleidsmatige keuzes" opgenomen. Voor 2026 gaat het hier om een bedrag van € 85.600, de jaren daarna om € 129.600. De onderbouwing van deze bedragen bestaat uit de volgende zaken:

Twee wethouders (vanaf 2026: € 19.700)

Het aantal wethouders zal in de volgende collegeperiode teruggaan naar 2 fte.

Openbare verlichting (2026: € 10.000 vanaf 2027: € 0)

Er zijn geen wettelijke verplichtingen ten aanzien van het verlichten van de openbare ruimte. Verlichting heeft impact op het gevoel van veiligheid. Grootschalig bezuinigen is dan ook geen optie, wel gaan we proberen hierop te besparen, bijvoorbeeld door te kijken naar het afstoten van areaal of het beperken van verlichting in de nacht. Vooralsnog boeken we deze bezuiniging incidenteel in.

Taakstelling Sociaal Domein (2026: € 51.000 vanaf 2027 € 80.000)

Voor het sociaal domein nemen we een taakstellende bezuiniging op. Deze loopt op van € 51.000 in 2026 naar € 80.000 in 2027 en verder. Denk hierbij aan het aanscherpen van inkoopafspraken, het besparen op huishoudelijke hulp door het inzetten van reablement, powerfull ageing en valpreventie en het inzetten op groepsgerichte aanpak WMO BGI in plaats van individuele begeleiding.

Taakstelling Bedrijfsvoering Sociaal Domein (vanaf 2027 € 25.000)

Door de nieuwe wet DBA mogen ZZP-ers nog maar beperkt en onder strikte voorwaarden worden ingezet. Dat leidt ertoe dat vaak dure/extra brokers worden ingezet. We gaan op zoek naar slimme oplossingen om hierop te besparen.

Hiernaast wordt er meer ingezet op het monitoren en (eerder/beter) bijsturen van kostenstijgingen.

Verkiezingen (€ 4.900)

De vergoedingen voor stembureauleden zijn in Oudewater relatief hoog. Hier kan op bezuinigd worden. Risico is dat er zich hierdoor onvoldoende vrijwilligers aanmelden. Er zal dan meer gebruik gemaakt moeten worden van eigen personeel dat daardoor haar dagelijkse werkzaamheden een dag(deel) lang niet uit kan voeren. Met deze bezuiniging sluiten wij aan bij de gemeente Woerden die heeft besloten hierop te bezuinigen.

UITGANGSPUNTEN VOOR OPSTELLEN BEGROTING

Bij het opstellen van de begroting 2026 – 2029 hanteren wij de volgende uitgangspunten:

Omslagpercentage

Het omslagpercentage geeft weer welk rentepercentage aan de activa wordt toegerekend. Dit percentage wordt berekend op basis van een raming van de netto door de gemeente te betalen rente en de totale boekwaarde van alle vaste activa van de gemeente. Het percentage wordt afgerond met maximaal 0,5%. Het omslagpercentage wordt bij de begroting 2026-2029 vastgesteld en weergegeven onder paragraaf 6, Financiering.

Renteontwikkelingen

Prognoses over de rente hebben doorgaans een min of meer “glazenbol” niveau. Dit gegeven wordt nog versterkt door de vele onzekerheden in de geopolitiek. De rente op de geld- en kapitaalmarkt is het afgelopen jaar iets gedaald, na twee jaar stijging en weer daarvoor een relatief lange periode van historisch lage rente. De komende jaren verwachten wij dat de rente stabiel blijft op het huidige niveau. Voor nieuwe geldleningen gaan we in de begroting uit van 3,0% rente, gebaseerd op de gemiddelde rentepercentages bij verschillende looptijden gedurende de eerste 3 maanden van 2025.

Kostenstijgingen en subsidies

In afwijking van voorgaande jaren worden in principe de exploitatiebudgetten niet geïndexeerd. Uitzondering hierop zijn de subsidies aan externe partijen en loonkosten. De loonkosten worden geïndexeerd op basis van de reeds gemaakte CAO afspraken tussen werkgevers en werknemers. Vanuit de compensatie voor Loon- en Prijsontwikkeling vanuit de Algemene Uitkering zullen wij een stelpost voor prijsstijgingen opnemen. Daar waar exploitatiebudgetten als gevolg van externe verplichtingen verhoogd moeten worden, kan zonodig een bijstelling plaatsvinden, waarbij dekking kan plaatsvinden uit deze stelpost. Deze systematiek moet er aan bijdragen dat exploitatiebudgetten niet onnodig verhoogd worden. Subsidies worden geïndexeerd met 3,5%, zie voor een toelichting hieronder over de OZB en heffingen.

OZB en heffingen

Tot en met de begroting 2024 werden de opbrengsten voor OZB en de heffingen geïndexeerd met de CPI van februari van het jaar vóór het begrotingsjaar. Sinds de begroting 2025 sluiten we aan bij de meer gangbare methodiek van indexatie op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP). Dit is gebaseerd op een gewogen gemiddelde.

- Loonkosten: 2,0%
- Overige (materiële) kosten: 2,1%
- Investerings: 3,0%
- Gewogen gemiddelde 2,2% (60% loonindex, 20% materiële kosten, 20% investeringen).

Hierbij moet wel een correctie gedaan worden op de indexatie van 2025, omdat in het CEP ook een bijstelling van het lopende jaar plaatsvindt (van 3,5% naar 4,8%, zie hiervoor onderstaande tabel). Op basis van het gewogen gemiddelde, zoals ook bovenstaand weergegeven, is het voorstel om de OZB en heffingen te verhogen met 2,2% en een correctie van 1,3% toe te passen voor de bijstelling van de indexaties voor 2025 volgens het CEP. De OZB en heffingen worden dan dus geïndexeerd met 3,5%.

N.b. de werkelijke indexatie van de heffingen over de jaren 2022-2024 op basis van de CPI was lager dan wat deze volgens deze nieuwe systematiek eigenlijk had moeten zijn. Het verschil is 2,3% waar we als gemeente dus wel kostenstijgingen hebben gehad, maar waarvoor de OZB/heffingen niet zijn meegestegen.

Kerncijfers CEP 2025	2022	2023	2024	Totaal	2022- 2024	2025	2025 2026 bijgesteld
Loonvoet sector overheid	6,7	5,7	6,4	18,8	4,4	6,0	2,0
Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)	7,7	4,1	2,9	14,7	2,2	2,9	2,1
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	6,3	4,4	3,0	13,7	2	3,3	3,0
Gemiddeld *	6,8	5,1	5,0	17,0	3,5	4,8	2,2
Indexatie o.b.v. CPI	1,8	6,4	5	14,7	2,8	2,8	3,2

* 60% Loonvoet, 20% materiële overheidsconsumptie en 20% investeringen, conform indexatie van Algemene Uitkering

RISICO'S EN AANDACHTSPUNTEN

Algemene reserve en weerstandsvermogen

De Jaarrekening 2024 geeft een flink overschot te zien dat is toegevoegd aan de Algemene Reserve (AR). Dit was nodig om te komen tot een positiever weerstandsvermogen. Ook de Voorjaarsrapportage laat voor 2025 een tekort zien, dat bij vaststelling van de volgende jaarrekening eventueel ten laste komt van de AR. Hiermee wordt voldaan aan een gezond weerstandsvermogen van 2,0.

BIJLAGEN

AFGEWEZEN ZAKEN KADERNOTA

Nummer	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Niet akkoord omdat
1.	Cofinanciering vergroeningsproject	50.000	50.000	0	0	Geen wettelijke taak.
2.	Vervangen voetgangersbewegwijzering Masterplan Oudewater	33.081	0	0	0	Geen wettelijke taak.
3.	Extra inzet wonen	15.000	0	0	0	Geen wettelijke taak.
4.	Fotografie nieuwe gemeenteraad	2.750	0	0	0	Te klein bedrag.
Totaal		100.831	50.000	0	0	

1. Cofinanciering vergroeningsproject

- Om de leefomgeving te vergroenen is ook acceptatie en gedrachtsverandering bij de inwoners noodzakelijk. De druk op de openbare ruimte is groot.
- Om de vergroening in te zetten en ruimte te maken voor bomen zijn concessies in het gebruik van de openbare ruimte noodzakelijk, dit raakt de inwoner in hun directe leefomgeving. In andere steden worden al pilots gedaan met (tijdelijke) groene straten. Vanuit de provincie Utrecht is het mogelijk om voor verschillende groene initiatieven en vergroeningsopgaven éénmalig geld aan te vragen. Hiervoor dient de gemeente zelf ook deels bij te dragen. Maximaal is er 50.000,- per aanvraag, aan te vragen. Wanneer er vanuit de raad geld beschikbaar wordt gesteld kunnen we in 2026 een aanvraag indienen bij de provincie en zo het bedrag verdubbelen.
- Bij geen eigen bijdragen in financiële middelen kunnen we ook geen subsidie aanvragen.
- De natuurherstelwet geeft aan dat we moeten werken naar een bevredigend niveau van stedelijk groen en stedelijke boomkroonbedekking. Hiervoor moeten we stappen maken. Met subsidiegelden kunnen we meer doelen bereiken, dan enkel alleen met gemeentelijke financiële middelen.

De subsidieregeling 'Groene, gezonde en klimaatbestendige steden en dorpen 2025-2027' van de provincie gaat op 5 januari 2026 open. In 2027 zal de subsidie voor dat jaar nog een keer worden opengesteld. We vragen via deze kadernota daarom tot en met 2027 budget aan.

2. Vervanging voetgangersbewegwijzering Masterplan Oudewater

In gebied van Masterplan Binnenstad wordt de voetgangersbewegwijzering vervangen in 2026. Buiten centrum en in o.a. Hekendorp staan ook van deze palen met verwijsborden. Om eenheid te behouden moeten deze ook vervangen worden. Exacte inventarisatie moet nog gedaan worden, maar een 15 tal is zo al bekend.

3. Extra inzet wonen

In 2025 wordt een nieuw woonprogramma vastgesteld. Gezien de druk op de woningmarkt is meer sturing vanuit wonen nodig. De effecten van sturing op de woningmarkt kosten tijd. Het is daarom van belang de uitvoering van het woonprogramma in 2026 voortvarend op te pakken. Daarom wordt voor 2026 incidenteel ruimte voor extra inzet gevraagd.

4. Fotografie nieuwe gemeenteraad

Is 4 jaar geleden niet begroot. Na verkiezingen moeten er nieuwe foto's worden gemaakt. Gelet op de hoogte van het budget nemen wij dit direct mee bij het opstellen van de begroting.

BEZUINIGINGEN NIET AKKOORD

Nr	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1.	Infopagina in de krant afschaffen	46.000	46.000	46.000	46.000
2.	Stoppen met externe netwerken - U10	24.685	24.685	24.685	24.685
3.	Stoppen Centraal Stemopnemen	5.000	5.000	5.000	5.000
4.	Ondermijning	3.500	3.500	3.500	3.500
5.	Cybersecurity	1.500	1.500	1.500	1.500
6.	Verminderen aantal BOA's en/of inzet versoberen	65.000	65.000	65.000	65.000
7.	Betaald parkeren	PM	PM	PM	PM
8.	Onderhoudsniveau openbare ruimte verlagen	PM	PM	PM	PM
9.	Stoppen exploitatie zwembad	PM	PM	PM	PM
10.	Tarieven haalbaarheidsonderzoeken verhogen	PM	PM	PM	PM
11.	Bezuinigen op economisch beleid en/of accountmanagement	PM	PM	PM	PM
12.	Onderwijsachterstandenbeleid - Voorschoolse educatie (VE) versoberen	5.000	5.000	5.000	5.000
13.	Taalvisite	2.500	2.500	2.500	2.500
14.	Evaluatie minimebeleid: versoberen onderzoeken	0	15.000	15.000	15.000
15.	Aanvullende subsidie Bibliotheek inzet statushouders afbouwen of beëindigen	PM	PM	PM	PM
16.	Minimaregelingen: Versoberen zwemregeling	4.500	4.500	4.500	4.500
17.	Voorlichting	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal		167.685	182.685	182.685	182.685

1. Informatiepagina in de krant afschaffen

Het is geen verplichting om als gemeente dingen in de krant te publiceren. Echter is een deel van de samenleving niet of minder digitaal vaardig. Het wordt lastiger hen te bereiken met communicatieboodschappen wat kan leiden tot onvrede onder inwoners.

2. Stoppen met externe netwerken – U10

De U10 is het gremium in onze provincie van waaruit gezamenlijk gewerkt wordt aan opgaven die de hele provincie raken. Denk hierbij aan de Woondeal, het Integraal ruimtelijke perspectief (IRP) en de Regionale energiestrategie (RES). Stoppen met de U10 heeft een direct effect op onze positie in de regio.

3. Stoppen Centraal Stemopnemen

In 2023 is de keuze gemaakt om de dag na de verkiezingen centraal te tellen op 1 locatie met "frisse" medewerkers. Dit voorkomt fouten en bevalt tot nu toe goed.

4. Ondermijning

Budget voor ondermijning kan verder worden versoberd. Oudewater is kwetsbaar voor ondermijning, o.a. door ligging en infrastructuur. De kracht van de gemeente op het gebied van ondermijning zit hem op preventie en bewustwording. Versobering van het budget zal leiden tot een afname van weerbaarheid.

5. Cybersecurity

Cybercriminaliteit is de meest voorkomende en toenemende vorm van criminaliteit. Iedereen, maar met name ouderen, jeugd en ondernemers, moeten zich bewust zijn van de gevaren op digitaal gebied. Focus hierop is dan ook nodig zowel in onze organisatie als daarbuiten.

6. Verminderen aantal BOA's en/of BOA-inzet versoberen

De BOA's zijn het visitekaartje van de gemeente en vaak het eerste contact met de inwoner. BOA's werken aan de leefbaarheid en signaleren zaken op het gebied van ondermijning. Ze zijn de ogen en oren van de wijk en verbinden binnen met buiten. BOA's zijn ook voor onze partners belangrijke spelers als het gaat om een gezamenlijke aanpak of informatiepositie. Denk hierbij aan bijv. politie, beveiliging, jongerenwerk, OOV, evenementen, GGW en de toezichthouders. Afschaffen van de BOA's zou kunnen leiden tot toename van verschillende soorten overlast zoals parkeeroverlast, jeugdoverlast, geluidsoverlast, seizoensoverlast, verkeersoverlast en vuurwerkoverlast.

7. Betaald parkeren

Het invoeren van betaald parkeren levert inkomsten op, maar zorgt wel voor weerstand en onrust bij ondernemers en inwoners.

8. Onderhoudsniveau openbare ruimte verlagen

Het verlagen van het onderhoudsniveau van de openbare ruimte naar veiligheidsniveau (wettelijk) zal als gevolg hebben dat gebruikers van de openbare ruimte meer ongemak ervaren. Daarnaast zal het meer meldingen tot gevolg hebben.

9. Stoppen exploitatie zwembad

Stoppen met het zwembad maakt dat inwoners naar andere gemeenten moeten uitwijken om te zwemmen. Toegankelijkheid van zwemlessen komt hiermee in het geding. Dit is onwenselijk in een waterrijk land als Nederland.

10. Tarieven haalbaarheidsonderzoeken verhogen

Het verhogen van de tarieven voor haalbaarheidsonderzoeken vormt een barriere voor met name particulieren om hun plannen te laten toetsten op wenselijkheid. De afname van de kwaliteit van de aanvragen creëert een waterbedeffect bij vergunningen.

11. Bezuinigen op economisch en/of accountmanagement

Stoppen of bezuinigen op economisch beleid en/of accountmanagement heeft als gevolg dat er geen uitvoering gegeven kan worden aan o.a. de gemeentelijke opgave 'Omgevingsvisie Werken' en het Economisch Actieplan. Ook het contact met ondernemers komt onder druk te staan terwijl bij projecten de input en het samenspel met ondernemers cruciaal is om het gewenste resultaat te bereiken.

12. Onderwijsachterstandenbeleid – Voorschoolse educatie (VE) versoberen

Op dit moment worden er op basis van indicatiecriteria VE ingezet door de GGD. De toewijzingscriteria voor OW zijn al op het wettelijk minimum, verder versoberen zou ertoe leiden dat we niet meer aan onze wettelijke verplichting voldoen. VE is belangrijk voor een goede voorbereiding op de basisschool. Dit bevordert meer gelijke kansen in het onderwijs.

13. Taalvisite

Taalvisite, uitgevoerd door taalvrijwilligers van de bibliotheek bij gezinnen thuis (bij gezinnen met kinderen met en zonder VE-indicatie kan worden versoberd. Taalvisite is echter een waardevolle aanvulling voor gezinnen en kinderen voor wie de Nederlandse taal moeilijk is. Het project is net opgestart, nu weer stoppen zal op weerstand stuiten van de partners (scholen, kinderopvang en GGD). Ook heeft het impact op de net geworven vrijwilligers en de inwoners die hier gebruik van maken.

14. Evaluatie minimabeleid: versoberen onderzoeken

De hoogte van enkele vergoedingen/minimaregelingen is ruimhartig (bijvoorbeeld de IIT). Hier zou op bespaard kunnen worden, maar dat heeft wel een significante impact. De regelingen/tegemoetkomingen voor inwoners met een laag inkomen maken een wezenlijk onderdeel uit van de bestaanszekerheid van deze inwoners.

15. Aanvullende subsidie Bibliotheek inzet statushouders afbouwen of beëindigen

Het wegvallen van het informele taalaanbod via de bibliotheek neemt de laagdrempelige mogelijkheid tot het oefenen van de taal weg. Dit heeft als risico dat mensen die Nederlands willen/moeten leren minder snel progressie maken, met als risico langere taaltrajecten en minder kans op participatie.

16. Minimaregelingen: versoberen zwemregeling

Kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen bijzondere bijstand krijgen voor de kosten van de zwemdiploma's A/B/C. De zwemregeling kan versoberd worden door bijv. alleen de kosten van het zwemdiploma A te vergoeden. Kinderen leren dan minder goed zwemmen.

17. Voorlichting (€ 10.000)

Hoewel we er bewust voor kiezen de informatiepagina in de IJsselbode te behouden, stoppen we met het publiceren van bekendmakingen. Er zal voortaan verwezen worden naar 'berichten over mijn buurt'. Een website waar inwoners digitaal een melding krijgen als er een vergunningaanvraag in hun buurt is.